

VIÐMERKINGAR

SAMBAND
EIRIKUR LINDENSKOV
EIRIKUR@SOSIALURIN.FO
TLF 341800

Sparing og íløgur

Ikki hevur tað verið serliga hugaligt at frætta í seinastuni, hvussu mangir stovnar og almenn arbeiðspláss verða skorin á figgjarlógini og hvørjar fylgjurnar eru av hesum skerjingum, sum ganga út yvir tæstur til skúlabørn, lesandi, gomul og sjúk osfr.

Eisini annað slag av almennum stovnum, sum arbeiða fyri at finna og troyta nýtt rávurtilfeingi verða eisini skerdir munandi. Stovnar, hvørs endamálar er at víðka um teir avmarkaðu vinnu-møguleikar, sum finnast í dag. Ein av hesum stovnum er Jarðfeingi, sum er skorin við heilum 15%. Nú vil helst onkur siga, at her má bera til at spara, tí enn er hvørki olja ella gass funnið. Hví skulu so nógvir pengar setast av til nakað, sum ikki er. Føroyingar hava kanska meira enn nakar annar átt náttúrliga drivmegina og yvirlivsneistan, tá tað ráddi um at finna nýggjar vinnu-møguleikar. Hesin neistin er enn ikki køvur, vit tosa nærur dagliga um, hvussu vit kunnu troyta nýggj tilfeingi og møguleikar heima sum burturi.

Og ein av hesum møguleikum er mógulig olja og gass í okkara egnu undirgrund. Men her má meira til enn egin drivmegi, tí til tess at staðfesta og troyta hesi ráevni, so mugu vit eisini fáa hjálpi úr útheiminum, frá altjóða oljuverðini. Til tess at umsita og eisini tæna hesum íleggjarum hava vit bygt upp eina oljuumsiting. Og tað er nettupp henda, sum nú eisini merkir spariknívín.

Eftir okkara tykki er tað at skjóta seg sjálfan í fótin at fremja sparingar á einum øki, sum nettupp skal skapa grundarlagið fyri at víðka um og menna okkara framtíðar vinnu-møguleikar. Tað er eitt sera óheppið signal at senda teimum oljufeløgum, sum vit ynskja skulu brúka hundradtals milliúnir til kanningar og leiting á landgrunninum, at okkara myndugleikar nú skerja tann stovnin, sum skal umsita hetta økið og sum bæði skal eggja oljufeløgum til at koma henda vegin og byggja brýr millum Føroyar og oljufelgini. Vónandi fer Jarðfeingi, sum eisini umsitur onnur øki enn oljuleitingina, at bera so í bandi, at skerjingin ikki seinkar oljuleitingini við Føroyar.

Annars tykist hetta árið at gerast eitt spennandi ár fyri leiting eftir kolvetnum í føroysku undirgrundini. Sjeyndi brunnurin verður boraður og greitt er, at jarðfrøðingar hava stórar vónir til júst henda brunnin. Men enn ein turrur brunnur í eini tíð, har fleiri av oljufeløgum tykjast vilja taka seg aftur úr økinum og við einum lækkandi oljuprísi fer ikki júst at gagna víðari leitingini. Tó nýtist tað ikki at merkja, at allir móguleikar eru troyttir. Vit fara helst at siggja minkandi áhuga, um Anne Marie brunnurin er turrur, men kortini eru tað framvegis feløg, sum fara at leita, teirra millum Statoil, Chevron og Dong fyri at nevna nøkur. Vit seta kortini okkara vónir til Anne Marie. Og áhugavert er eisini at hoyra Jarðfeingisstjóran tosa um nýggjar tíðir kring leiting. At man ætlar at royna nýggjar hættir at skapa áhuga fyri økinum. Spennandi verður at siggja, hvat hetta fer at innibera.

Sosialurin

Onkur má hjálpa Dimmalætting at lesa kommunalar roknskapir

HEDIN MORTENSEN

borgarstjóri í Tórshavnar kommunu

Um Dimmalætting hevði gjørt sítt heimaarbeiði, áðrenn hon serveraði viljeidandi upplýsingar fyri lesarunum, hevði blaðið sæð, at einki »hokus-pokus« er í handfaringini av pengum hjá Tórshavnar kommunu. Her er eingin, sum hevur gjørt nakað aftan fyri bakið á figgjarnevndini og borgarunum í Havn.

Álvaratos, tit á Dimmalætting. Nú skrava tit botnin.

Við stórari mynd á forsiðuni og yvirskriftini »Brúkt 84 mió. av tøkum peningi« ror Dimmalætting týsdagin 24 januar 2009 framundir, at borgarstjórin í Tórshavnar kommunu av sínum eitingum skal hava selt øll virðisbrøvini hjá kommununi aftan fyri ryggin á figgjarnevndini.

Av óvart?

Lat verða sagt beinanvegin, at so lítið høpi er í greinini, at hon má vera komin í blaðið av óvart, áðrenn onkur við eitt sindur av skili fyri kommunalum roknskaparhaldi hevur fingið stundir at lisið hana ígjøgnum.

Bæði á forsiðuni og í innganginum til greinina á síðu 2 inni í blaðnum verður skrivað, at »Heðin Mortensen hevur selt øll virðisbrøv hjá kommununi, uttan at figgjarnevndin hevur verið vitandi um hetta«. Hetta skal, sambært Dimmalætting, vera gjørt í óðum verkum, tí býráðið hevur brúkt alt sítt inni-standandi og roynir tí at

bjarga sær frá einum nulli á bankabókini við einari virðisbrævasølu, ið blaðið heldur vera illgrunaverda.

Milliónir í samtyktar íløgur

Fyri at siga tað stutt, so eru tær 84-85 milliúnir krónurnar heilt einfalt brúktar til tað, sum býráðið hevur samtykt, at tær skulu brúkast til. Talan er um ílögur, sum hava verið útsettar, tí arbeiðsmegi ikki fekst til at fáa tær framdar, men sum í 2008 eru settar í verk, so hvør einasta av hesum milliúnunum er farin á rætta stað. Tær vóru ikki ætlaðar at verða standandi á bók ella at verða bundnar í virðisbrøvum, men at verða brúktar til sítt rætta endamálar, so skjótt sum tað læt seg gera.

Hygjast skal við rættlīga blindum eygum, skal ikki siggjast, hvat kommunan hevur fingið av skafti við sínum mongu ílögum í 2008. Her er talan millum annað um 77 milliúnir krónur til skúlar, so sum nýggja skúlan við Løgmannabreyt, høvuðsumvæling av Eysturskúlanum og nýggjan skúla á Argjum. 64 milliúnir eru farnar til vegir og kloakkir. 16 milliúnir til mentan og frítíð, so sum rennibreytina á Hálsi. Sjey milliúnir til eldraðkið, t.d. røktarheim við Tjarnargarð og ellissambýlið oman Mattalág. Umframt 28 milliúnir til byggibúning og útstykingar.

Fara væl um allar ognir

Tá tað ikki ber til at fremja ætlaðar ílögur, verður óbrúkt peningurin standandi á bók. Borgarstjórin og fyrisingin hava sum skyldu at fara væl um allar ognir hjá kommununi, og vanligt er og hevur verið,

at ein partur er settur í trygg virðisbrøv. Soleiðis er eisini í hesum føri.

Hóskandi kassapeningur hjá Tórshavnar kommunu er um 60 milliúnir krónur, og tí er tað heilt vanlig managongd, at virðisbrøv verða seld, so kassin altíð hevur tað gjaldføri, ið krevst.

Her kann viðmerkjast, at tá ein onnur kommuna kom í óføri av plaseraðum peningi, fekk Tórshavnar kommuna vitjan av kommunala eftirlitinum, sum tó ongar viðmerkingar hevði til okkara handfaring av kassapeningi. Her var snøgt sagt einki at seta fingurin á!

Fatar ikki kommunalan roknskap

Kortini heldur Dimmalætting, at okkurt er at seta fingurin á. Tí verður ein grein skrivað í óðum verkum, so øll orsök heldur er at seta fingurin á handverkið hjá tí skrivandi. Hóast Tórshavnar kommununa hevur almennar roknskapir og almennar figgjarætlanir, so bæði borgarar, fjølmiðlar og onnur kunnu siggja samanhingin, letur ikki til, at greinaskrivarin hevur fatað, hvussu hann skal lesa ein kommunalan roknskap.

Tí var betri, um onkur kønari kundi lisið greinina ígjøgnum fyrst, áðrenn hon – helst av óvart – endaði í blaðnum, áðrenn hon var liðug og alt í henni var eftirkannað.

Undirskriftin hjá Jan Christiansen

Tað má tí helst eisini vera ein misskiljing, at býráðs- og figgjarnevndarlímurin Jan Christiansen í greinastubba niðan fyri greinina verður endurgivin fyri at siga, at »tað tykist mær

løggið, at vit í figgjarnevndini einki fingur at vita, men eg eri visur í, at tað er tilvitað, at vit ikki blivu kunnað,« tá hann opinbart verður biðin um viðmerkning til sama mál.

Helst er hann skeivt endurgivin, tí figgjarnevndarlímur verða kunnaðir um figgjarlugu gongdina hjá kommununi. Somuleiðis er roknskapurin undirskrivaður, og har hevur Jan Christiansen saman við øllum hinum býráðslimum skrivað undir, at hann hevur lisið grannskoðaraprotokollina.

Einki hokus-pokus

Við ársenda í 2008 hevði Tórshavnar kommuna onga skuld, hóast figgjarætlanin javnvigaði við lántøku upp á umleið 100 milliúnir krónur, sum vóru ætlaðar til ílögur.

Men av tí at kommunan framvegis ikki hevur fingið gjørt allar tær samtyktu ílögurnar, varð lánið ongantíð tikið, samstundis sum kommunan hevði tøkum peningi í virðisbrøvum og á bók.

Her er einki »hokus-pokus« og eingin, sum hevur gjørt nakað aftan fyri bakið á figgjarnevndini, sum í 2008 hevði somu møguleikar at fylgja figgjarlugu gongdini, sum hon altíð hevur havt!

SOSIALURIN

SOSIALURIN

Stovnaður: 1927

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

jan@sosialurin.fo

Blaðstjóri: Eirikur Lindenskov

eirikur@sosialurin.fo

Redaktionsleiðari: Kári Mikkelsen

karim@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo

Marknaðarleiðari: Gudny

Langgaard gudny@sosialurin.fo

Tróndur Skaalum trondur@sosialurin.fo

Høgni Thomsen hogni@sosialurin.fo

Elin Vatnhamar Olsen evo@sosialurin.fo

Blaðfólk:

Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo

Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo

Snorri Brend snorri@sosialurin.fo

Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo

Rigmor Dam rigmor@sosialurin.fo

Leo Poulsen leo@sosialurin.fo

Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo

Árni Joensen arni@sosialurin.fo

Anna V. Ellingsgaard anna@sosialurin.fo

Rógvi Nybo rogvni@sosialurin.fo

Eirikur í Jákupsstovu eij@sosialurin.fo

Bergur Johannesen bergur@sosialurin.fo

Ítróttur:

Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo

Myndamenn:

Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo

Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Kykmyndir:

Harald í Kálvalið harald@ras2.fo

SOSIALURIN Í NORÐOYGGJUM:

Nólsoyar Pálsgrøta 1, 700 Klaksvík

tel. 458686 fax 458687

e-post: klaksvik@sosialurin.fo

SOSIALURIN Í SUÐUROY:

tel. 375364 fax 375464

tel. 228814

e-post: aki@sosialurin.fo

e-post: dagfinn@sosialurin.fo

!!! Haldarar

sum ikki hava fingið blaðið, kunnu ringja til 341818 frá kl. 8.00-20.00 og boða frá

Uppseting/prent:

Uppseting: Sosialurin

Prent: Prentmiðstöðin

Útgevandi:

Sp/f Sosialurin

Avgreiðsla:

Mán.-frí. 8-16

Tórsgøta 1, 100 Tórshavn

Tel. 341800, Fax 341801

Postadressa:

Postboks 76, 110 Tórshavn

E-mail:

post@sosialurin.fo

lysing@sosialurin.fo

lysingartorg@sosialurin.fo

varp@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað

mánadag-fríggjadag klokkan 13³⁰

Lýsingar

Freistir: Tekstlýsingar Størrí lýsingar Lýsingartorgið Heilsanir

Mánadagsblaðið Mán.kl. 10 Frí. kl. 15 Frí. kl. 12 Frí. kl. 12

Týsdagsblaðið Týs. kl. 10 Mán.kl. 15 Mán.kl. 12 Mán.kl. 12

Mikudagsblaðið Mik. kl. 10 Týs. kl. 15 Týs. kl. 12 Týs. kl. 12

Hósdagsblaðið Hós. kl. 10 Mik. kl. 15 Mik. kl. 12 Mik. kl. 12

Fríggjadagsblaðið Frí. kl. 09 Hós. kl. 15 Hós. kl. 12 Hós. kl. 12

Størrí lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og

áðrenn ásettu freistir.

Framhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stødd:

Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39 mm og rúmið millum teigarnar er 4 mm.

Innsent tilfar

Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðslan ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.